

Mədəniyyət

Göyçə, Nərimanlı həsrətilə yaşayış Qədir Aslan

Uzaq Nərimanlıdan arzularının arxasında gələn gənc oğlan Bakıda təhsilini bitirib, doğulduğu torpağa qayıtdı. Min arzu, istək və cavanlıq şövqü ilə işə başladı. Çətin, şərəfli, həm də olduqca maraqlı yolun yolcusu idi. Özü də gözəl bilirdi ki, irəlilədikcə ayağına daşlar, kəsəklər dəyəcək, bəzən də küləklər əsəcək. Amma bütün bunlar onu qorxutmur, əksinə, daha da inadla, inamla işləməyə sövq edirdi. Axi qarşısındaki əzəli düşmənlə mübarizə onun amalı, məqsədi idi. Çörəyimizi yeyib, suyumuzu içib üzümüzə ağ olan erməni xislatını gözəl bilirdi. Onu da anlayırdı ki, erməni xainliyinin dəfələrlə baş tutmayan planı hər an reallaşa bilər. Ona görə də qələminin gücü ilə başlanan mübarizə sadəcə Nərimanlı ilə kifayatlaşdırıldı. Yiyələndiyi jurnalist peşəsi və zəkası sayəsində Qərbi Azərbaycan mətbuatının hərəkətverici qüvvələrindən birinə çevrildi. İradəli, mətin və qətiyyətli gənc yeni nəfəsdə, ruhda yazıl-yaratmağa başladı. Bu fəallığına görə onu doğma elində "komsomol" adlandırdılar.

Mayın 18-də Əməkdar jurnalista Qədir Aslanın 80 yaşı tamam olur. Xüsusiət Qərbi Azərbaycan mətbuatında öz yeri və dəst-xətti ilə seçilən Qədir müəllim yenə də eyni həvəs, ruhla yazıb-yaradır. Onun yaradıcılıq manevri, auditoriyası o qədər genişdir ki, bəzən harada qərar tutduğunu izləməkdə çətinlik çəkirsən. O, xaricdə yaşayan azərbaycanlılar, Qərbi Azərbaycan icosası, yurd yerlərində qoyub gəldiyimiz tarixi-mədəni abidələr, ocaqlar haqqında ətraflı yazılar hazırlayırdı. Q.Aslan 1944-cü ildə qədim Göyçənin Basarkeçər rayonunun Nərimanlı kəndində dünyaya gəlib. Bakıda jurnalistika fakültəsini bitirib, ata-baba yurduna - Basarkeçərə döñərək orada "Bolluq uğrunda" qəzetində müxbir kimi işə başlayıb, 20 il məsul katib vəzifəsində işləyib. Ağlına belə gətirməzdə ki, bir gün doğma yerləri tərk etmək məcburiyyətində qalacaq. Ermənistən uzun illər apardığı işgalçılıq siyasetinin tərkib hissəsi olan deportasiya planı 1988-ci ildə həyata keçirildi. Belə ağır günlərdə Qədir müəllim də ailəsilə birlikdə Bakı şəhərinə üz tutdu. Vətəndən vətənə didərgin düşdü. 24 ildir ki, "Respublika" qəzetinin ən fəal əməkdaşı, diaspor şobəsinin müdürüdür. SSRİ Jurnalistlər İttifaqına Ermənistəndən üzən ilk azərbaycanlı jurnalistedir. SSRI Jurnalistlər İttifaqına Ermənistəndən üzən ilk azərbaycanlı jurnalistedir.

İllər əvvəl "Respublika" qəzeti-

də işləməyə başlayan Qədir müəllim bu gün də eyni həvəslə çalışır. O, yalnız təcrübəli qələm əhli kimi deyil, həm də doğma, mehrəban insan kimi də hamimizə əzizdir. Bəli, başıuca dağların üzərinə çökmiş duşanlardan güc alan, ürəyi Göyçə sevgisi ilə döyünen, "bir gün mütləq qayida-cağıq" ümidi ilə yaşayış Qədir müəllim var...

Jurnalistika sahəsi yaradıcı mühitdir, burada yaxşı, etibarlı dostlar tapmaq o qədər də çətin deyil. Məsləhəti, məşvərəti gen olan belə insanlardan biri də Qədir müəllimdir. Yaşından, təcrübəsindən asılı olmayıaraq o, hər birimizə yaxın dost, sirdəşdir. Ömrünün ahil çağında da öz səliqəsi, zövqü ilə seçilir. Qədir müəllim ağır addımlarla otağa daxil olar, portfelini masanın üzərinə qoyub, divardan asılmış güzgüün qarşısına keçir, saçlarını səliqəyə salır. Hədsiz dərəcədə səliqəli, bir-birilə tam uyğunluq təşkil edən geyimi xüsusi seçilir.

Qədir Aslan hər birimizə qayğı ilə yanaşır, əgər gözünə kefsiz görünsən maraqlanır, məsləhət verir. O, həm dost, həm həmkar, həm də

doğma insandır. Ətən il mayın 10-ü idı. Rayondan xəbər gəldi ki, atanın vəziyyəti qəfil pisləşib. Tələsik getməli oldum. Hər gün Qədir müəllim mənə zəng vurur, "narahat olma, başına dönüm, hər şey yaxşı olacaq", - deyirdi. Mənə təsəlli vərir, öz mənəvi dayağını əsirgəmirdi.

Onda atama bənzər nişanələri bəzən aşkar, bəzən də gizlin izləyirəm. Hər səhər: "Qədir müəllim, necəsiniz?" deməsəm, o günü rahat olmuram. Bəzən də o bizim otağa gəlir, hal-əhval tutur. Artıq bu, bir ənənə halını alıb. Hətta iş yoldaşları mənim yan otağa keçdiyimi görəndə: "Qədir babanı axtarırsan?" - deyə sual edirlər. Əslində Qədir müəllimi hər gün görüb, onun: "başına dönüm, necəsan?" deməsinin arzusundayam desəm, daha doğru

olar. Çünkü bu söz ailəmizdə, atamdan ən çox eşitdiyim kəlmə idi. Qədir müəllim haqqında çox danışmaq, yazmaq olar. Ömür yolu bir məktəb, canlı əfsanə olan Qədir Aslan ötən günləri xatırlayaraq deyir:

"Nərimanlıdan gələndə 44 yaşım var idı, indi 80. Ömrümün bu çağında istəyerdim ki, günlərin bir günü gəldiyim yerlərə bir də bölüm. Ötüb keçdiyim həmin cığır larla qayıdım. Bu, mənim ən böyük arzumdur. Bu yaşimdə Göyçə həsrəti çəkirom. Bütün bunlara baxmayaraq,

ümidlə yaşayıram ki, yurda sarı yol alan köç karvanları Qərbi Azərbaycana da üz tutacaq. Qəribəşəmiş yurd yerləri yenidən canlanacaq.

Artıq 55 ildir bu sahədəyəm, işlədiyim müdəddətə 11 kitabı nəşr olunub, ətən illər ərzində özümə çoxlu dost-tanış qazanmışam. Dost sevənəm. İstəmərəm kimse məndən nara-

zi qalsın. Yadına gəlmir ki, bir nəfər məndən incisin, küssün.

Yazıl-yaratmasam elə bilərəm qollarım qandallanıb, hərəkət edə bilmərəm. Hər gün, hər saat fikirləşirəm ki, qarşidan hansı əlamətdar günlər, vacib məsələlər gəlir. Onları işləndirəm lazımdır. Nəyi, nədən yazmalıyam. Elə yazı olur ki, bir həftə, 10 gün əvvəldən hazırlanıb. İsdən evə gedərkən nəvə-nəticələrimlə vaxt keçirdikdən sonra yenə də iş başına keçir, yeni mövzular haqqında düşünürəm.

Rayon qəzətində 20 il çalışmışam. O vaxt uşaqlarım da göründülər ki, gecə-gündüz çalışıram. Onlarda da bu sahəyə maraqlı yarandı, sevdilər bu sənəti. 4 övladımdan ikisi peşəkar jurnalistedir. Oğlum Mövsüm uzun illər AzTV-nin Uk-

rayna və Şərqi Avropa ölkələri üzrə xüsusi müxbiri işləyib. Qızım Esmira isə hazırda "Respublika" qəzetiinin Türkiyə üzrə müxbiridir.

2001-ci il noyabr ayında "Respublika" qəzeti redaksiyasına gəlmişəm. Həmin ərafədə, noyabrin 9-da Dünya Azərbaycanlılarının Qurultayı keçirildi. Mərhum Teymur Əhmədov mən qurultaya göndərdi. O vaxt xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla six əlaqələrimi nəzəre alıb, Diasporlara iş üzrə şöbə yaradıldı və mən həmin şobənin müdürü təyin edildim. Bütün diaspor rəhbərləri ilə münasibətim və əlaqələrim var. Eyni zamanda Qərbi Azərbaycan icmasının üzvüyəm.

Onu da qeyd edim ki, felyeton janrında yazıma çox sevirəm. Hələ rayon qəzətində işləyəndə məlumat gəldi ki, Daşkənd tibb məntəqəsinə yeni müdər təyin edilib, özü də ermənidir. Həm də verilən məlumatlara görə, müdər gəldiyi gündən tibb məntəqəsini qumarxanaya çevirmişdi. Qəzətin baş redaktoru Yunus Abdullayev mənə vəziyyəti öyrənməyi tapşırıdı. Getdim, həqiqətən də məntəqədə 10-a yaxın cavən erməni qumar oynayırdı. Müşahidə apardıqdan sonra işə qayıtdım, vəziyyətin deyildiyi kimi olduğunu bildirdim. Gördükərimlə bağlı felyeton yazdım. Redaktor bir nəfər erməni əməkdaşa tapşırıdı ki, felyetonu erməni dilinə tərcümə etsin. Yazı qəzətə "Xəstəxana, yoxsa qumarxana" adı ilə hər iki dildə dərc edildi. Böyük səs-küy yaradan felyetonla bağlı rayon partiya komitəsinin bürosunda müzakirə aparılıb tədbir görüldü. Həmin müdər şiddətli töhmət verilməklə işdən azad edildi".

Qədir müəllim hər zaman aktual mövzulara toxunur və qələmə aldı - gələr hər bir yazı oxucunu maraqlandırır, düşündürür. Bu mənada bütün ömrünü jurnalistikaya həsr edən qocaman Qədir Aslan hər birimiz üçün bir məktəb, canlı ensiklopediyadır.

Ramidə YAQUBQIZI,
"Respublika".